

OSOGUNEKO ERAKASKERA

1994-95

① ELHEKETA Aste hunkako solas-gaia

- 1) Piarresak Elizatekoan zer ikustenditu?
- 2) Piarres iheslari kaundia zena?
- 3) Piarresak nola kantatzen zuen?

② Piarresen Igandea, Biharramusean 3.

Eta, zalu zalu, jauzika ezpartin xuritan heldu zen orai Piarres, sorho handiari behera. Miñauta¹⁶ multzo bat, inguruka, biraka

bazabilan, han, behereko landa hetan, Beren kukurustak¹⁷ fante-ziaka bezala gibelerat, hegal-azpiak iguzkira xuri xuria, berho jaziatarik urrun, sorhoaren erdian, haur batzu bezala salto eta jauzi ari ziren, intzireka, xixtuka, hegal-zafaka, hemen har beltz bat athera, hantxet zizari luze luze bat...

Urrundik airatu¹⁸ zitzaizkon Piarresi, behako¹⁹ bat doi doa eman baitzioten muthiko gazte erneak. Gauza bitxia! Oihan eta errekek oro hain ongi zaskien kontrabandixt harek eskerrik ez zuen ihiziarantzat, eta herrian, gutiz gehienek, ez harek baino gehiago. Herbi bakar zonbeit doi doa, eliza phestari buruz, artean atxemaiten zituenak, edo beharrez tirokatzen. Pekada zonbeit gero, Jaun merarentzat²⁰ edo grefierarentzat²¹, ...eta hortan akabo. Mixel zaharrari uzten ziozkan bertzeak; eta martxoan, urrian, usoak hedoika Ollaso kaskoan iragaiten zirelarik, doi doa gelditzen zen lanetik, behako baten heieri emateko eta Goix-bideko gain hetan herriko aizinatuek edo ihiztari errabiatu bakhar zonbeitek igortzen ziozkatzen tiro-banperi ohartzeko...

Herrirat heldu eta, bere asteko belharra karrika buruan erosirik, hura elizan sartzean berean, hasi zen meza-nausia. Kapelua, pareto itze handi bati dilindan emanik, selauruetan,²² bethiko bere okian belhaunikatu zen, agur bat egin Jainkoari, gero bere ezkerreko eta eskuineko laguneri, eta arrosarioak eskuan, etxean laburxko egin goizeko othoitzaren berriz hantxet hasi zuen eta aldi hontan bururatu.

Orai kanta zezaken, eta deskantsuz, bere gazte lagunekin. Eta kantatzen ere zuen, kantatzen ere zuten orok, burrustaka gainetik beheitit, aldareko argiak harat hunat ibilarazteko heinean.

Jaun erreitorak bere phedeikua bururatu zuenean, bet-betan, Piarres, begitarteko zain bat mogitu gabe halere, gauza bati ohartu (zitzaion), halako lazta²³ batekin.

zen

③ ADITZ IKASKUNTZA

- 31- Bazabilan 32- Ongi zaskien
- 33- Kanta zezaken 34- Aiatu zitzaizkon

31 IBILI. Indicatif.

Present	Imparfait
Ni nabila (je marche)	Ninda bilan (je marchais)
Hi habila	Hindabilan
Zu zabiltza	zinabiltzen
Hura dabila	zabilan
Gu gabiltza	ginabiltzen
Zuek zabilte	zinabiltzen
Heiek dabilte etc	zabilten etc

32- JAKIN Indicatif- Imparfait

Objet sing.	Objet pluriel
Nik nabien = je le savais	N nazkien (je les savais)
Hik habien	H hazkien
Zuk zinabien	Z zinazkien
Harek zabien	H zazkien
Guk ginabien	G ginazkien
Zuek zinabien	Z zinazkien
Heiek zabien etc	H zazkien etc

33 UKAN. Potentiel Imparfait.

Nik ukan nezaken = je pouvais	U nitzazken
Hik " nezaken l'avis	" hitzazken
Zuk " zinezaken	" zintzazken
Harek " zezaken	" zitzazken
Guk " ginezaken	" gintzazken
Zuek " zinezaketen	" zintzazketen
Heiek " zezaketan etc	" zitzazketen

O. singulier O. pluriel